

RƏQƏMSAL ARXIV ÜÇÜN MEQA DATA SİYASƏTİ

SİYASƏT SƏNƏDİ NAXÇIVAN DÖVLƏT UNIVERSİTETİNİN
ELMİ ŞURASININ 18 SENTYABR 2024-CÜ İL TARİXLİ
(PROTOKOL NO: 01) İCLASININ QƏRARI İLƏ TƏSDİQ
EDİLMİŞDİR

BİZİMLƏ ƏLAQƏ

r.jafarli@ndu.edu.az
www.ndu.edu.az

Rəqəmsal Arxiv üçün Meqa Data Siyasəti

1. Məqsəd

Rəqəmsal arxivdə məlumatların idarə edilməsi üçün metadata siyasəti aşağıdakıları təmin edir:

- Arxiv materiallarının effektiv şəkildə təsviri.
- Axtarış, çıxarış və paylama imkanlarının yaxşılaşdırılması.
- Uyğunluq, təhlükəsizlik və uzunmüddətli saxlama üçün məlumatların idarə edilməsi.

2. Əhatə dairəsi

Bu siyasət rəqəmsal arxivdə saxlanılan bütün növ məlumatları (mətnlər, görüntülər, multimedia, verilənlər bazaları və s.) əhatə edir.

3. Metadata standartları

Metadata yaradılması üçün beynəlxalq və tanınmış standartlardan istifadə edilməlidir.

Təvsiyə olunan standartlar:

- Dublin Core (əsas metadata strukturu üçün).
- PREMIS (mühafizə metadatası üçün).
- METS (məlumatların saxlanma və mübadilə formatı üçün).
- MODS (detallı təsvir metadatası üçün).

4. Metadata kateqoriyaları

Metadata aşağıdakı kateqoriyalara uyğun olaraq təşkil edilməlidir:

- Deskriptiv Metadata
 - Obyektin adı, müəllifi, mövzusu, təsviri, açar sözlər.
- Struktur Metadata
 - Faylların strukturu, məzmun əlaqələri.
- Mühafizə Metadata
 - Saxlama tarixi, faylın növü, versiya, mühafizə qaydaları.
- Texniki Metadata
 - Fayl formatı, ölçüsü, texniki spesifikasiyalar.
- İdarəetmə Metadata
 - Obyektin hüquqi statusu, mülkiyyət hüquqları, giriş məhdudiyyətləri.

5. Metadata yaradılması və yenilənməsi

- Metadata obyektin rəqəmsallaşdırılması zamanı avtomatik və ya əl ilə yaradılmalıdır.
- Metadata mütəmadi olaraq yenilənməli və uyğunluğu yoxlanılmalıdır.

6. Giriş və istifadə hüquqları

- Metadata açıq giriş prinsiplərinə uyğun olaraq təqdim edilməlidir.
- Məhdudiyyətlər (əgər varsa) metadata səviyyəsində göstərilməlidir.
- Giriş hüquqlarına uyğun idarəetmə üçün rol əsaslı giriş nəzarətindən istifadə edilməlidir.

7. Metadata keyfiyyəti

- Keyfiyyətli metadata üçün aşağıdakı meyarlar təmin edilməlidir:
- Tamlıq: Metadata bütün obyektlər üçün tam olmalıdır.
- Dəqiqlik: Metadata məlumatları səhvsiz əks etdirməlidir.
- Tutarlılıq: Bütün metadata eyni struktur və formatda təqdim olunmalıdır.
- Əlçatanlıq: Metadata asanlıqla axtarılan və oxunan olmalıdır.

8. Uyğunluq və təhlükəsizlik

- Metadata standartlara uyğun saxlanılmalı və arxivlərarası inteqrasiyanı dəstəkləməlidir.
- Metadata və rəqəmsal obyektlər üçün mühafizə və təhlükəsizlik tədbirləri həyata keçirilməlidir.

9. Təlim və idarəetmə

- Metadata siyasətini həyata keçirən işçilərə təlimlər keçirilməlidir.
- Metadata idarəetməsi üçün məsuliyyətli qurum və ya işçi təyin edilməlidir.

10. Siyasətin yenilənməsi

Metadata siyasəti texnologiyanın inkişafı və arxiv tələblərinin dəyişməsi ilə bağlı mütəmadi olaraq yenilənməlidir.